

Diari de la neu, 23/09/23

'Mentet 2000' o el fallit projecte germà de Vallter 2000

A finals dels anys 70 hi havia un projecte per a una nova estació d'esquí al vessant nord de la Portella de Mentet

La vall de Mentet, al vessant nord de la portell de Mentet, fronterer amb Vallter 2000
Autor/a: FEEC

Quedi clar que 'Mantet 2000' és un nom fictici. Una llicència que m'he permès per posar nom a un projecte que no va prosperar i del que se'n sap poca cosa. Mentet 2000, o poseu-li el nom que vulgueu, era impulsat per capital belga i francès i plantejava una estació d'esquí que s'havia de connectar a Vallter 2000 per la Portella Mentet. La creixent consciència ecologista a França, d'una banda, i el rebuig del mateix poble, de l'altra, ho van impedir. Us ho expliquem.

El poble de Mentet, al fons de la vall, i la carretera D-6 que la comunica amb Vilafranca del Conflent pel coll de Mentet, a una altitud de 1.750 m. A l'esquerra, el Puig del Senyor sembla controlar a distància l'entrada a la vall (Foto: DDLN).

Va ser a finals dels anys 70 del segle passat quan es va fer públic el projecte d'una estació d'esquí a Mentet (Comarca del Conflent, Catalunya Nord, Departament dels Pirineus Orientals de França). Més enllà de la vall de Camprodon, pocs recorden aquest projecte que tenia previst connectar-se a l'estació d'esquí de Vallter 2000. Ho hauria fet per la Portella de Mentet, una collada de muntanya situada a 2.412 m que és el punt d'unió més baix entre les dues valls. En aquest sentit cal recordar que alguns plànols de pistes de Vallter 2000, tenien dibuixat un remuntador i dues pistes entre la Portella i el Pla de Morens.

Quaranta anys després se'n sap poca cosa d'aquell projecte que no va poder fructificar mai perquè, tota la vall de Mentet, va ser declarada àrea protegida pel seu interès natural. En concret, va ser el 17 de setembre de 1984 quan es va declarar la **Reserva Natural Nacional del Mantet** (RNN del Mantet). L'objectiu era conservar un patrimoni natural qualificat d' excepcional i, per tant, evitar les instal·lacions, els moviments de terres i les vies d'accés que hauria comportat la creació de la nova estació. Hauria estat construïda a les falces del Pic de la Dona (2.702 m), però pel seu vessant de nord-est.

La vall de Mentet i el Puig del Senyor vistos des de la Portella de Mentet (2.412 m) (Foto: DDLN).

Val a dir que en aquells anys setanta a tot França van néixer molts projectes de nous centres d'esquí, tant als Alps com al Pirineu. La neu era un recurs natural que bona part de la societat civil, econòmica i també política entenien que es podia aprofitar per a generar activitat econòmica i riquesa.

El model gairebé sempre era el mateix: un projecte amb el fil conductor del turisme d'esports d'hivern, amb la neu com a nucli central, i a l'entorn del qual arribaria la construcció de segones residències, hotels, restaurants, botigues d'esports i un llarg etcètera que tots coneixem prou bé. Res de nou però tampoc res estrany.

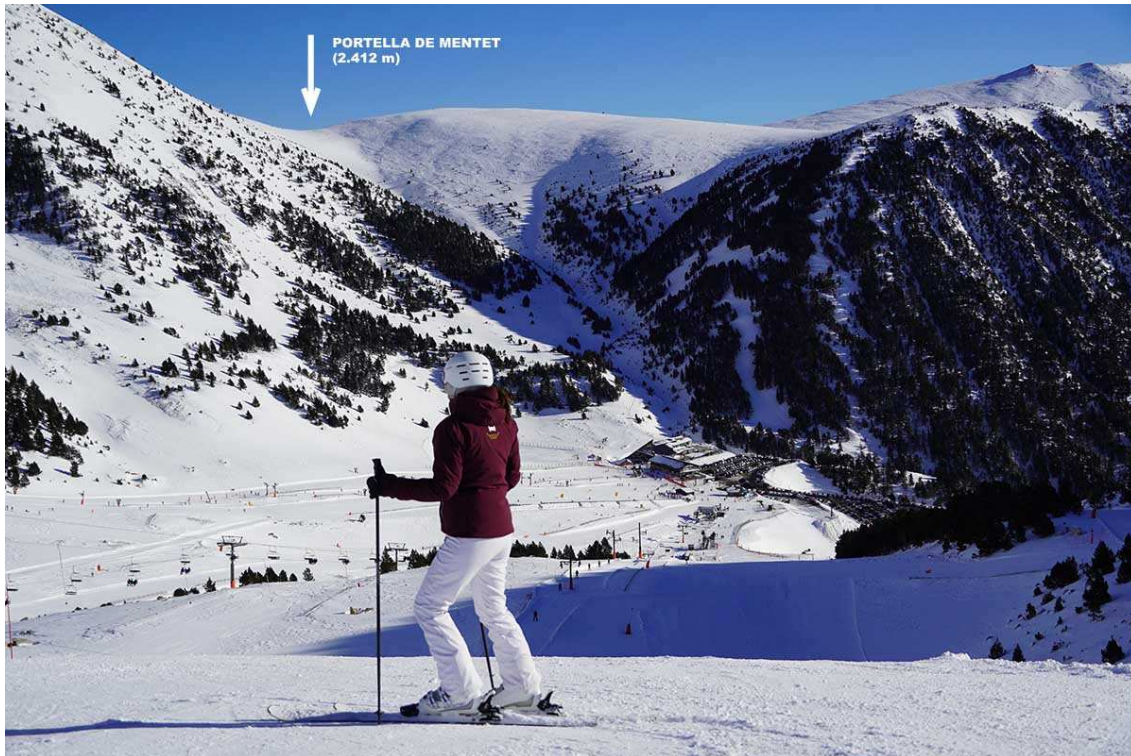
En aquell moment, a finals dels setanta, el model econòmic "estacions d'esquí" havia esdevingut una mena de competició entre valls: si a la vall del costat en fan una, per què no una a la nostra? Perquè no aprofitar aquest recurs? Quantes estacions van néixer en aquells anys? Moltíssimes, i en poso uns quants exemples: Les Angles el 1964, Masella el 1967, Pirineus 2000 el 1968, Sant Pere dels Forcats el 1971, Eina i Formigueres el 1972, Puigmal el 1975 i Puigbalador el 1983.

La vall de Mentet vista des de prop del cim del pic de la Dona. Al fons, el massís del Canigó (Foto: DDLN).

Però, també en paral·lel, eren anys en els quals la consciència ecològica començava a despertar. I ho va fer de forma constant. I va ser aquesta consciència la que va frenar la construcció de la nova estació d'esquí. Però no només la consciència ecològica, sinó que sembla hi devia pesar força el fet que els impulsors no eren locals i que, en conseqüència, van pensar que bona part dels suposats beneficis no es quedarien a la vall.

A la web oficial de la reserva nacional de Mentet, en el seu apartat de presentació, ho expliquen així: **"L'interès del jaciment de Mantet es va posar de manifest als anys 60 quan l'associació Charles-Flahault va proposar la creació d'un parc nacional als Pirineus Orientals. Després de la publicació l'any 1976 de la llei relativa a la protecció de la natura, l'associació va continuar els seus esforços per preservar el jaciment; L'any 1977 va publicar un estudi científic previ a la classificació del massís de Carançà i les valls adjacents com a reserva natural. Davant les amenaces de creació d'una estació d'esquí i arran de les importants adquisicions privades de terrenys fetes al seu territori, el poble de Mantet va deliberar l'any 1980 i va demanar que s'estudiés la creació d'una reserva natural. La reserva natural del Mantet es crearà el 17 de setembre de 1984."**

La Portella de Mentet (2.412 m) des de Vallter 2000 (Foto: DDLN).

A la Vall de Camprodon, dues de les persones que encarar avui recorden perfectament aquell projecte són **Josep Pujol Martínez**, exdirector de l'estació d'esquí de Vallter 2000 (ho va ser entre 1975 i 2005), i **Joan Juncà**, més conegut com en Valldaura, expresident del Club Esquí Camprodon i també exmembre del grup de rescats de muntanya de la Creu Roja a la Vall de Camprodon.

Joan Juncà explica que el dia que van arribar els empresaris belgues a les oficines de Vallter per explicar el projecte, en Josep Pujol Aulí, fundador de l'estació, el va convidar a ser-hi present. **“El projecte estava força avançat. Tinc entès que havien comprat molts terrenys i ja portaven alguns plànols o esborranys de com havia estat plantejada, amb la possible connexió a Vallter per la portella de Mentet. No era una estació gran la que plantejaven, sinó més aviat de la mida de Vallter”**, recorda.

“Hauria estat una bona zona pel que fa a neu, perquè a diferència de Vallter on el vent de nord tendeix a treure la neu, en el cas de la vall de Mentet el vent la hi acumula perquè queda en una zona menys exposada”, afirma, com a bon coneixedor de la vall de Mentet per la qual ha esquiat i foquejat en innumbrables ocasions. (Les declaracions en negreta són extreptes del projecte editorial "50 anys de Vallter" que impulsem des del Diaridelaneu).

Josep Pujol Martínez, director de l'estació en aquells anys i mà dreta i operativa de Josep Pujol Aulí, també rememora el projecte. **“Un dia van venir a Vallter per presentar-nos les seves intencions i a consultar-nos si, per part de Vallter, ens semblaria bé que hi hagués la possibilitat d'unir les dues estacions per la Portella de Mentet. Per part nostra ens va semblar una bona idea, i els vam dir que podia ser bona cosa per a tots, però és**

clar, tot allò no va prosperar perquè poc després la zona va ser declarada Reserva Natural. Al final tot va quedar en res", assenyala l'exdirector de Vallter.

A punt de complir-se 40 anys d'aquella declaració de reserva natural, i també a poc perquè Vallter compleixi els seus 50 anys, sembla doncs un moment per recordar i posar en context aquell projecte que no va quallar.

Actualment, la vall de Mentet es conserva en tot el seu estat original i natural de boscos i pastures d'alta muntanya, amb un riu d'aigües fresques i transparents i un paisatge d'alta muntanya ben poc humanitzat. No ha canviat res des de fa més de 50 anys. O més...

La zona ara és freqüentada per molts visitants amants de la muntanya, sobretot la Portella de Mentet i el paratge conegut com la barraca dels Alemanys (en una altra ocasió us explicarem més històries d'aquest raconet).

A l'estiu són els excursionistes que recorren la zona amb l'objectiu posat gairebé sempre en pujar al Pic de la Dona.

Per contra, a l'hivern són els esquiadors de muntanya els qui gaudeixen d'una vall orientada a nord-est força boscosa, més protegida del vent que no pas el circ de Morens, i amb una bona innivació, ben coneguda i valorada que hi accedeixen foquejant i esquiant des del vessant de Vallter.

Plànol real de pistes i de projecció de Vallter a finals dels anys setanta (Foto: Vallter 2000).

Actualment, el poble de Mentet, a 1558 m d'altitud i de poc més de 31 habitants (segons dades Wikipedia de 2020), s'hi accedeix per la mateixa carretera sinuosa (D-6) que fa 50 anys, amb la qual es connecten amb Vilafranca de Conflent, que és la població més important del seu entorn. Aquesta carretera passa pel Coll de Mentet, a 1.750 m, una collada que és el punt més baix entre el Puig del Senyor (1.959 m) i el Roc de la Llobeta (2.244 m).

L'activitat econòmica tradicional de Mentet ha estat condicionada per la muntanya, sent l'explotació del bosc i la ramaderia i els conreus les activitats principals. En l'actualitat han estat substituïdes pel turisme i bona part de les cases estan restaurades com a segona residència.

Ja per anar acabant, ho voldria fer relligant-ho, ni que sigui amb un punt d'ironia o d'imaginació, amb el titular escollit. Segur que alguns lectors l'hauréu trobat un punt atrevit.

Som-hi. Sobre el terreny, en aquesta història queda clar que de les dues estacions que havien de néixer i prosperar entorn de la Portella de Mentet, només una ho ha aconseguit. Qui sap si hi té a veure alguna cosa el Puig del Senyor que, des de sobre el poble de Mentet i controlant visualment de massa lluny la vall, no va veure prou clar proveir d'una germaneta a Vallter. D'haver-ho fet, la Dona i el Senyor haurien aixecat una gran família.